

CERCETAȘII MUNȚILOR

Loredana Rodina, Școala Gimnazială „Simion Balint” Copăceni, jud. Cluj

Muntele poate fi privit ca un sistem educațional complex, în care se aplică metode și principii fixe, durabile și neschimbate în timp, cu conținuturi complexe, ce acoperă toate aspectele vieții.

Muntele reprezintă profesorul care îți deschide porțile și orizonturile, care te lasă să gândești, să studiezi, să descoperi, să-ți imaginezi, să calculezi, să crezi, să cânti, să desenezi, să comunici, să te joci.

Muntele a exercitat și va exercita mereu asupra omului, cu deosebire asupra tinerilor, o mare atracție. Cine nu își dorește să urce, măcar o dată, acolo sus, pentru a fi mai aproape de Soare, pentru a putea cuprinde cu privirea depărtările? E explicabil de ce aproape toate popoarele lumii au o mitologie proprie a munților. La noi, aproape fiecare vârf, stâncă mai ciudată, vale, șauă, are propria legendă. Pentru omul modern muntele a devenit unul din simbolurile ascensiunii umane.

Drumeția montană are complexe influențe benefice asupra omului, atât în ceea ce privește starea fizică cât și psihică.

Drumețiile, excursiile și mai ales expedițiile oferă elevilor șansa de a-și cunoaște și îndrăgi patria, descoperindu-i frumusețile, istoria, cultura și bogăția, nu atât materială cât ca și izvor pentru artă, creație și turism.

Expedițiile școlare sunt adevărate lecții de geografie, istorie, biologie, botanică, educație civică, limba și literatura română, științe etc. Participanții la expediții au posibilitatea de a-și însuși în mod temeinic, activ și conștient noi cunoștințe științifice, din diferite domenii, prin studierea și observarea unor fenomene, nemijlocit. Sunt puși adesea în situația de a descoperi sau a redescoperi cunoștințele însușite în mod abstract la școală sau de a le aplica în situații noi. Ceea ce în clasă sau în laborator se învață dispersat, apare în natură ca un complex unitar, antrenându-i la o percepție globală a fenomenelor și proceselor naturale. Au posibilitatea să își formeze și dezvolte o serie de priceperi și deprinderi cum ar fi: orientarea în teren cu ajutorul busolei sau a GPS-ului, instalarea unei tabere de corturi, utilizarea unor instrumente de măsurare a temperaturii, cantității de precipitații, adâncimii, deplasarea pe munte etc. Imaginile

imortalizate reprezintă o sursă pentru creațiile literare, cât și științifice. Astfel au șansa de a cunoaște și ocroti natura, ceea ce duce treptat la formarea unui comportament ecologic.

Expedițiile stimulează elevii pentru practicarea turismului civilizat. Ele contribuie la dezvoltarea spiritului de echipă, vieții asociativă, a capacității de a lucra în grup, de a coopera în rezolvarea unor sarcini comune, a aptitudinii necesare autoconducerii și autogospodării. Sunt puși în situații de a se descurca singuri, de a-și asuma răspunderea pentru lucruri aparent mărunte, dar adeseori vitale. De asemenea ele dezvoltă spiritul practic, curajul, dârzenia, contribuind la dezvoltarea unor trăsături pozitive de caracter. Acolo pe munte ai ocazia de a învăța cât de important este în caz de pericol să nu intri în panică, să descoperi că poți și atunci când puterile te lasă, să urci mai sus sau să accepți să rabzi de foame sau de sete. Toate acestea corespund pe deplin cerințelor educației extrașcolare, preconizate de reforma învățământului, care vizează „dobândirea de către tineri a cunoștințelor și comportamentelor care să le permită acestora continuarea educației de-a lungul întregii vieți”

Aceste aspecte ne-au determinat să dăm naștere proiectului „Cercetașii munților” dar nu în ultimul rând experiența mea de 4 ani pe care am câștigat-o ca membru al unui echipaj montan, „Echipajul Samus 2000” Năpradea, județul Sălaj. Am reușit să depunem acest proiect prin Programul de granturi școală-comunitate, iar în anul 2007 am primit finanțare, an în care am și implementat proiectul în M-ții Ciucaș.

În vara anului 2008 s-a derulat activitatea de studiu și cercetare în M-ții Retezat, în 2009 în M-ții Gutâi, în anul 2010 în M-ții Apuseni-Padiș, în 2011 Roșia Montana iar în 2012 în M-ții Meseș. Sustenabilitatea acestui proiect fiind susținută de Consiliul Local Săndulești. Expedițiile reprezintă în școala noastră și în prezent o motivație pentru învățatură, selecția membrilor realizându-se în fiecare an în funcție de rezultatele la învățatură.

Prezentarea proiectului

Obiectivul general al proiectului:

Dobândirea de către elevi de noi cunoștințe și competențe la disciplinele: geografie, biologie, istorie, limba română desen, informatică, prin participarea acestora la drumeții de scurtă durată și o tabără de vară.

Obiectivele specifice: efectuarea unor observații asupra reliefului alpin sau carstic dintr-o zonă mai restrânsă; efectuarea unor observații hidrologice asupra unor lacuri sau a unui sector de râu, efectuarea unor observații microclimatice, ecologizarea (igienizarea) zonei din apropierea localității, studiul unor elemente etnografice (costumul popular, păstoritul etc.), studiul florei, faunei în zona cercetată.

Activitățile propuse, în ordinea în care s-au desfășura:

1. CONSTITUIREA ECHIPAJULUI (căpitan, cronicar, zoolog, hidrolog, etc)
2. PREGĂTIREA ECHIPAJULUI
3. EXPEDIȚIA ȘI ITINERARIUL PROPRIU-ZIS
4. FINISAREA ȘI INVENTARIEREA PRODUSELOR

Rezultate:

CD cu albume foto tematice cu elemente etnografice, botanice, hidrologice, meteorologice, geologice, geografice, istorice, ecologice, zoologice și gospodărești, diagrame de temperatură, jurnal, postere-album foto utilizate în expoziții, un număr special al revistei școlii „Enciclopedia”, carte de bucate, caiet de impresii, colecții de ierbare generale sau tematice, insectare generale sau tematice, de roci și minerale, fosile, cusături, vase, măști populare, ouă încondeiate, colecții pentru plante și obiecte ocrotite prin lege, filme, CD-uri documentare cu obiceiuri și tradiții folclorice ale românilor și a altor etnii, statistică a populației

Impactul activităților s-a observat atât asupra elevilor, cât și asupra părinților, profesorilor și a celorlalte instituții din cadrul comunității locale: o mai bună comunicare, dezvoltarea unor aptitudini ecologice, sportive, gospodărești, tehnice, artistice, a unor trăsături de caracter, a responsabilității, a implicării în viața școlară.

Monitorizare:

Calendarul activității, jurnal de bord, caiet de impresii, procese verbale, analize, fișe de feedback, colecții de: ierbare generale sau tematice, insectare generale sau tematice, de roci și minerale, fosile, cusături, vase, măști populare, ouă încondeiate.

Evaluare:

Chestionare, interviu, discuții de grup, rapoarte intermediare, rapoarte finale, teste.

Perioada pregătitoare:

-testare medicală,

-teste de identificarea a trăsăturilor de temperament, de caracter și a aptitudinilor: sportive, gospodărești, tehnice și artistice, tipuri de inteligență pe care le posedă, teste de cultură generală, jocuri de rol

Programul unei zile se desfășoară după următorul orar:

7⁰⁰   deșteptarea

7⁰⁰ - 8⁰⁰   înviorare, spălare, pregătirea și servirea micului dejun

8⁰⁰- 16⁰⁰   drumeție pe munte, în scopul culegerii de informații: climatice, zoologice, botanice, geologice etc. și fotografii, cu o pauză de masa 1 oră (hrană rece)

16⁰⁰- 17³⁰   prânzul , program administrativ, completarea notițelor, odihnă

17³⁰ -19³⁰   pregătirea cinei, jocuri, relaxare

19³⁰– 20⁰⁰   cina

20⁰⁰ – 22⁰⁰   program recreativ

22⁰⁰   stingerea

Ultima zi are un caracter special în care pe lângă drumeție, seara, se fac dezbateri, se prezintă impresii, se sigilează cutiile de colecții, se fac aprecieri și se dat diplome pentru cei care s-au evidențiat prin implicare și comportament deosebit pe durata expediției.

Concluzii:

Experiențele din cele două expediții ne-au convins că în zonele carpatine se păstrează încă nealterate îndeletnicirile, tradițiile și obiceiurile străvechi. Ne-au convins că munții noștri reprezintă o enciclopedie care doar trebuie deschisă. Ne-au convins că implementarea proiectului a adus în școala noastră o creștere vizibilă a interesului pentru anumite discipline, o creștere a calității învățării. Motivația studiului a crescut prin dorința fiecăruia de a fi unul dintre membri selectați pentru următoarea aventură.

Bibliografie :

Andrei. Vasile Liviu, Gîrdu Constantin Cristinel, Managementul proiectului educațional, Timișoara, Ed. Mirton, 2005

Bellman, Geoffrey M., Ai atâta putere câtă îți asumi, București, Ed. Polirom, 2005

Cămăsoiu Ion, Investițiile și factorul timp, București, Ed. Politică, 1981

Ghidul aplicantului PGDȘ, București, 2007

Aurel Medve, Fascinația muntelui, Zalau, 1996